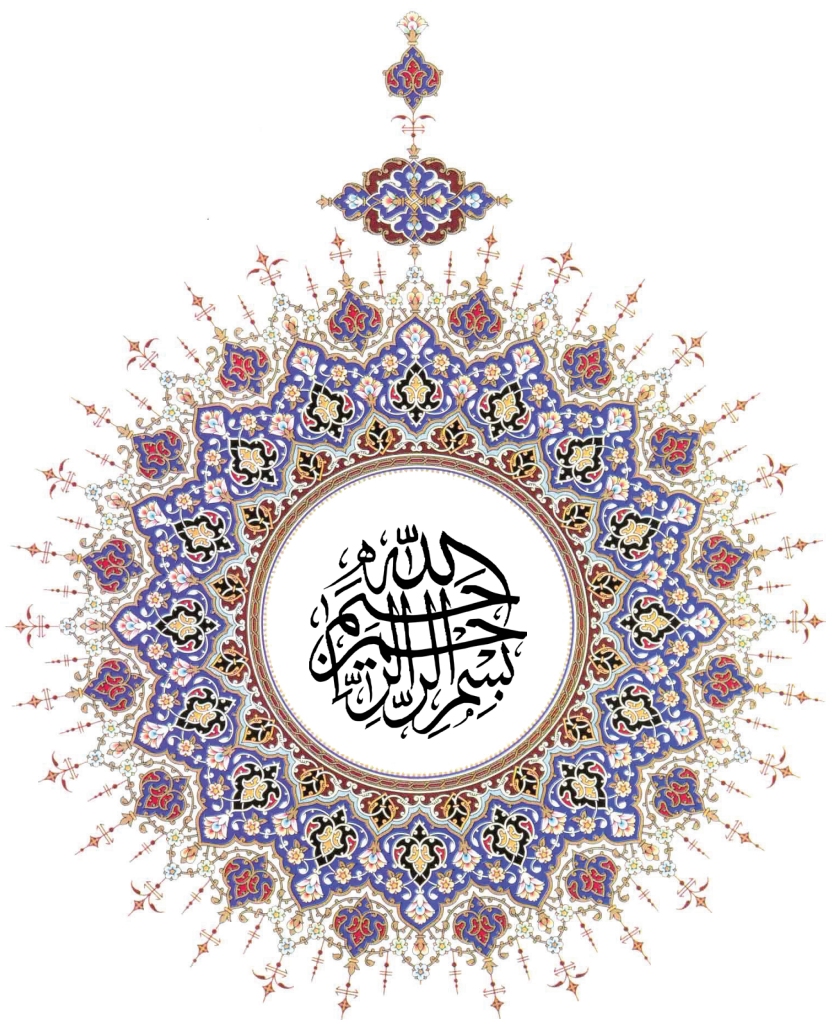

چگونه قرآن را صحیح و زیبای بخوانیم!

چگونه قرآن را صحیح و زیبا بخوانیم

تهیه کننده: مرکز قرآن و عترت حوزه های علمیه

حروف چینی و صفحه آرایی: سید قاسم سیدیان

نوبت چاپ: اول / اردیبهشت ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نشانی: قم، خیابان شهدا، روبروی کوچه ۳۸

تلفن: ۰۲۵۱-۷۸۴۰۳۰۵ / دورنگار: ۰۲۵۱-۷۸۴۰۳۰۶

Email: Quran.etrat_howzeh@yahoo.com

هدف کلی کتاب

آموزش شیوه قرائت صحیح قرآن کریم و ایجاد زمینه‌های مناسب برای کسب مهارت در روان و زیبایی‌تر خواندن قرآن کریم با بهره‌مندی از قلم قرآنی به همراه ایجاد شوق برای برقراری انس دائمی با گزاره‌های انسان ساز قرآن کریم.

* برای شنیدن صوت هریخش، نوک قلم قرآنی را روی عنوان‌های سبزرنگ قرار دهید.

توصیه‌های آغازین:

قرآن دوستان گرامی؛

سلام بر شما. با آرزوی سلامت و سعادت برای شما خوبان؛ ما با هدف آموختن شیوه صحیح و زیبا خواندن قرآن کریم در خدمت شما هستیم. برای موفقیت در این راه توجه به نکات زیر راه‌گشا است:

۱. درست و زیبا خواندن قرآن بسیار ساده است؛ با کمی حوصله و پیروی از توصیه‌هایی که در قلم قرآنی بیان شده، می‌توانید در مدت زمان کوتاهی به تسلط و مهارت کافی دست یابید.

۲. برای یادگیری هر درس، کافی است قلم گویا را بر روی عنوان‌های مشخص شده قرار دهید؛ پس از شنیدن توضیحات، در ابتدا هر تمرین عملی را یک بار خودتان قرائت نموده و سپس با قرار دادن قلم بر روی عنوان تمرین، به دقت گوش دهید. تلاش کنید قرائت صحیح هر کلمه و عبارت را فرا بگیرید.

۳. در فاصله میان هر درس تا درس بعدی، سعی کنید با تمرین عملی کافی، در اجرای قاعده مهارت کافی پیدا کنید.

۴. پس از یادگیری تمامی درس‌ها و کسب مهارت عملی، اکنون می‌توانید آیات قرآن را با تسلط قرائت کنید. برای حفظ این مهارت و افزایش تسلط، روزانه بخشی از قرآن را با دقت قرائت کنید؛ تسلط شما رفته رفته افزایش می‌یابد. به امید موفقیت شما در صحیح خوانی، زیبا خوانی، فهم و عمل به قرآن.

خداوند یار تان

فصل یکم:

آشنایی با حروف

درس یکم: آشنایی با حروف

هدف کلی

آشنایی با الفبای عربی و نقش آن در قرائت کلمات قرآن و آموختن شیوه‌ی خواندن صحیح حروف مقطعه قرآن کریم.

درآمد

قرآن سخن خداوند مهربان است که برای راهنمایی، هدایت و سعادت بندگان خویش بر پیامبر خاتم محمد مصطفی صلی الله علیه و آله نازل فرمود. اولین مقدمه برای فهم سخنان الهی، یادگیری شیوه‌ی صحیح خواندن آن است. برای قرائت صحیح آیات نورانی قرآن لازم است حروف، صداها و علامت‌های به کار رفته را به خوبی بشناسیم.

آشنایی با حروف

برای خواندن قرآن که با زبان عربی نازل گردیده است، باید حروف عربی را بشناسیم. حروف عربی ۲۸ حرف است^۱ که هر کدام دارای شکل نوشتاری، اسم و تلفظ خاصی است.

۱. الفبای فارسی تنها چهار حرف «پ چ ژ گ» را اضافه تر از الفبای عربی دارد.

اسامی حروف

هر یک از حروف، علاوه بر شکل نوشتاری، دارای اسم خاصی نیز می باشد. اسامی حروف معمولاً برای نام بردن و شناسایی آن ها استفاده می شود و بیشتر آن ها در فارسی و عربی مشترک هستند. اسامی مشترک عبارت اند از: «الف، جیم، دال، ذال، سین، شین، صاد، ضاد، طا، ظا، قاف، کاف، لام، میم، نون، واو».

اسامی ده حرف دیگر در فارسی به صورت «بِ تِ ثِ حِ خِ رِ زِ فِ هِ یِ» می باشد. در عربی به جای صدای (—) با (ا) به صورت «بَا تَا ثَا حَا خَا رَا زَا فَا هَا یَا» خوانده می شود. اسامی «عین غین» نیز در عربی با صدای (—) و به صورت «عَین غَین» خوانده می شود. به این ترتیب اسامی حروف عربی عبارت اند از:

شکل	ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
اسم	الف	با	تا	ثا	جیم	حا	خا	دال	ذال	را	زا (زای)	سین	شین	صاد

شکل	ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق	ک	ل	م	ن	و	ه	ی
اسم	ضاد	طا	ظا	عین	غین	فا	قاف	کاف	لام	میم	نون	واو	ها	یا

شکل نوشتاری حروف

شکل نوشتاری حروف در خط عربی و قرآن در بیشتر موارد با فارسی یکسان است. مگر در برخی حروف که مهم ترین آن عبارت است از:

* **تاء گرد:** در آخر بعضی کلمات، تاء به شکل گرد نوشته می شود؛

مانند: قُوَّةٌ

* **کاف بدون سرکج:** کاف آخر کلمه بدون سرکج نوشته می شود و روی آن کاف کوچکی قرار می گیرد؛

مانند: خَلَقَكَ

* لام کشیده: گاهی لام به شکل کشیده (شبيهه کاف بدون سرکج) نوشته می شود؛

مانند: قَوَّاک

* الف کوچک: الف در خط عربی گاهی کوچک نوشته می شود؛

مانند: قَلَّ

* یاء: حرف یاء گاهی به صورت « ے » نوشته می شود؛

مانند: اِبْرَهیمَ

* واو: حرف واو نیز گاهی به صورت کوچک نوشته می شود؛

مانند: دَاوُد

در شکل برخی حروف دیگر نیز تفاوت های اندکی با خط فارسی یافت می شود. به یاری خداوند در تمرین های کتاب با آن ها آشنا خواهید شد.

شیوهی خواندن حروف مقطعه

در ابتدای ۲۹ سوره ی قرآن کریم یک یا چند حرف از حروف الفبا به صورت پیوسته نوشته شده است؛ این حروف در کتابت و نوشتار سرهم نوشته شده اند، ولی هنگام خواندن به صورت یک کلمه ی متصل خوانده نمی شود، بلکه هر حرف با اسمش خوانده می شود. از این رو آن را «مُقَطَّعه» نامیده اند. مانند:

(**الر**) که خوانده می شود: (**الف لام میم**)

از میان ۲۸ حرف عربی فقط ۱۴ حرف در حروف مقطعه استفاده شده که در مجموع در ۱۴ ترکیب یک تا پنج حرفی بدین ترتیب آمده است:

تعداد	کتابت	نحوه ی خواندن	نام سوره
یک حرفی	ص	صاد	ص
	ق	قاف	ق
	ن	نون	قلم
دو حرفی	طه	طا ها	طه
	طس	طا سین	طس
	یس	یا سین	یس
	حم	حا میم	غافر، فصلت، شوری، زخرف، دخان، جاثیه، احقاف

سه حرفی	الم	الف لام میم	بقره، آل عمران، عنکبوت، روم، لقمان، سجده
	الر	الف لام را	یونس، هود، یوسف، إبراهیم، حجر
	طسم	طا سین میم	شعراء، قصص
چهار حرفی	المص	الف لام میم صاد	اعراف
	المر	الف لام میم را	رعد
پنج حرفی	کهیص	کاف ها یا عین صاد	مریم
	حم عسق	حا میم عین سین قاف	شوری

ارزیابی

۱. نحوه ی خواندن حروف مقطعه را توضیح دهید.
۲. خلاصه ی مطالب درس را برای والدین یا دوست خود تبیین نمایید.
۲. الفبای عربی را با اسم آن ها بخوانید.
۴. با مراجعه به قرآن، حروف مقطعه ی ۲۹ سوره ی یادشده را از روی مصحف قرائت نمایید.